

**ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООСПІЛКИ
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»**

**Навчально-науковий інститут бізнесу та сучасних технологій
Кафедра менеджменту**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри, д.е.н., проф.

Л.М. Шимановська-Діанич

(підпис)

(ініціали, прізвище)

«30» червня 2021 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
**«УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА
БІЗНЕСУ»**

освітня програма/спеціалізація «Бізнес-адміністрування»

спеціальність 073 Менеджмент
(код) (назва спеціальності)

галузь знань 07 Управління та адміністрування
(код) (назва галузі знань)

ступінь вищої освіти магістр
(бакалавр, магістр, доктор філософії)

Робоча програма навчальної дисципліни схвалена та
рекомендована до використання в освітньому
процесі на засіданні кафедри менеджменту
Протокол від «30» червня 2021 року № 11

Укладач програми:

Власенко В.А., доцент кафедри менеджменту
Вищого навчального закладу Укоопспілки
«Полтавський університет економіки і торгівлі»,
к.е.н., доцент

ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньої програми «Бізнес-
адміністрування» спеціальності 073
«Менеджмент» ступеня магістр,
к.е.н., доцент

(підпис)

Я.О. Барибіна
(ініціали, прізвище)

«30» червня 2021 року

ЗМІСТ

Розділ 1. Опис навчальної дисципліни.....	4
Розділ 2. Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання.....	5
Розділ 3. Програма навчальної дисципліни.....	7
Розділ 4. Тематичний план навчальної дисципліни.....	12
Розділ 5. Оцінювання результатів навчання.....	36
Розділ 6. Інформаційні джерела.....	38
Розділ 7. Програмне забезпечення навчальної дисципліни.....	44

Розділ 1. Опис навчальної дисципліни

Таблиця 1. Загальна характеристика навчальної дисципліни «Управління розвитком організації та бізнесу» для студентів спеціальності 073 Менеджмент

Місце у структурно-логічній схемі підготовки	Пререквізити: «Основи менеджменту», «Теорія організації», «Стратегічний менеджмент», «Підприємництво», «Фінанси», «Фінансовий менеджмент», «Економіка менеджменту» Постреквізити: «Інвестиційний менеджмент», «Інноваційний менеджмент», «Ризик-менеджмент та управління безпекою бізнесу», «Стратегічне управління бізнесом»	
Мова викладання	українська	
Статус дисципліни – вибіркова у відповідності до навчального плану		
Курс/семестр вивчення	1 курс магістратури/1 семестр	
Кількість кредитів ЄКТС/ кількість модулів	3 кредити ЄКТС/90 годин кількість модулів – 2	
Денна форма навчання:		
Кількість годин:		
- загальна кількість (1 семестр): 90.		
- лекції: 16		
- практичні заняття: 20		
- самостійна робота: 54		
- вид підсумкового контролю (ПМК, екзамен): ПМК		
Заочна форма навчання		
Кількість годин:		
- загальна кількість (1 семестр): 90.		
- лекції: 4		
- практичні заняття: 4		
- самостійна робота: 82		
- вид підсумкового контролю (ПМК, екзамен): ПМК		

Розділ 2. Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Мета вивчення навчальної дисципліни: набуття майбутніми фахівцями комплексу фундаментальних знань про теоретичні, методологічні та практичні засади процесу управління розвитком підприємств як складового елемента системи управління їх розвитком; формування цілісного розуміння майбутніми магістрами механізму управління розвитком на сучасних підприємствах як способу підвищення ефективності їх діяльності та рівня конкурентоспроможності в умовах трансформації національної економіки.

Завдання вивчення навчальної дисципліни:

надання студентам глибоких теоретичних знань із питань обґрунтування методологічних положень теорії розвитку соціально-економічних систем;
розгляд особливостей формування організаційно-економічного механізму управління розвитком підприємств;
засвоєння характерних умов процесу управління розвитком підприємства;
формування концепції управління знаннями на підприємстві;
проведення реструктуризації та реінжинірингу бізнес-процесів на підприємствах різних форм власності і сфер господарської діяльності;
оцінка потенціалу розвитку підприємств;
впровадження адаптивних організаційних змін;
формування моделі інноваційно-інвестиційного розвитку на підприємствах;
здійснення саморозвитку керуючої підсистеми підприємства;
формування антикризової програми розвитку підприємства.

Таблиця 2. Перелік компетентностей, які забезпечує навчальна дисципліна,
 програмні результати навчання

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
<p>ПР 01. Критично осмислювати, вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління в непередбачуваних умовах.</p> <p>ПР 02. Ідентифікувати проблеми в організації та обґрунтовувати методи їх вирішення.</p> <p>ПР 03. Проектувати ефективні системи управління бізнесом та бізнес-організаціями.</p> <p>ПР 04. Обґрунтовувати та управляти проектами, генерувати підприємницькі ідеї.</p> <p>ПР 05. Планувати діяльність організації в стратегічному та тактичному розрізах.</p> <p>ПР 07. Організовувати та здійснювати ефективні комунікації всередині колективу, з представниками різних професійних груп та в міжнародному контексті.</p>	<p style="text-align: center;">Загальні компетентності</p> <p>ЗК 01. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.</p> <p>ЗК 03. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.</p> <p>ЗК 06. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).</p> <p>ЗК 07. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p style="text-align: center;">Спеціальні компетентності</p> <p>СК 01. Здатність обирати та використовувати концепції, методи та інструментарій менеджменту, в тому числі у відповідності до визначених цілей та міжнародних стандартів.</p> <p>СК 02. Здатність встановлювати цінності, бачення, місію, цілі та критерії, за якими організація визначає подальші напрями розвитку, розробляти і реалізовувати відповідні стратегії та плани.</p> <p>СК 03. Здатність до саморозвитку, навчання впродовж життя та ефективного самоменеджменту.</p> <p>СК 04. Здатність до ефективного використання та розвитку ресурсів організації.</p> <p>СК 07. Здатність розробляти проекти, управляти ними, виявляти ініціативу та підприємливість.</p> <p>СК 09. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, приймати ефективні управлінські рішення та забезпечувати їх реалізацію.</p> <p>СК 10. Здатність до управління організацією та її розвитком.</p> <p>СК 11. Встановлювати критерії, за якими організація визначає подальші напрями розвитку, розробляти і реалізовувати відповідні стратегії та плани.</p> <p>СК 12. Проводити аналіз діяльності підприємства та розробляти консультаційні проекти.</p> <p>СК 14. Аналізувати вплив макро- і мікрооточення на бізнес-організацію з використанням відповідних інструментів.</p>

Розділ 3. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1. Теоретико-методологічні та методичні основи управління розвитком соціально-економічних систем

Тема 1. Теоретичні аспекти управління соціально-економічними системами

Сутність, зміст та особливості функціонування соціально-економічних систем. Класифікаційна характеристика систем. Особливості і властивості соціально-економічних систем.

Соціально-економічна система (СЕС). Системний підхід. Складові системного підходу: теорія організації, кібернетика, синергетика. Цілеспрямована система. Ціль. Структура системи. Елементи та компоненти, системи. Підсистема. Відносини в системі. Зв'язки в системі. Внутрішнє та зовнішнє середовище системи. Вхід і вихід системи. Стан системи. Зростання системи. Розвиток системи. Функціонування системи. Поводження системи. Активатори та дезактиватори системи.

Властивості системи. 1 група: Властивості, що характеризують сутність і складність системи. 2 група: Властивості, що характеризують зв'язок системи із зовнішнім середовищем. 3 група: Властивості, що характеризують методологію цілепокладання системи. 4 група: Властивості, що характеризують параметри функціонування й розвитку системи.

Структура принципів організованості СЕС: функціональна та структурна. Принципи системи. Принцип сумісності. Принцип актуалізації. Принцип лабіалізації. Принцип зосередження. Принцип стабільності. Принцип ізоморфізму. Принцип нейтралізації дисфункцій.

Тема 2. Методологічні аспекти теорії розвитку організації

Сутність та природа розвитку системи. Змістовні характеристики розвитку системи.

Загальні закономірності функціонування та розвитку СЕС. Закон функціонування. Циклічність розвитку. Еволюційні та революційні періоди розвитку СЕС. Підцикли. Закон онтогенезу. Фази і форми розвитку СЕС.

Мета управління розвитком підприємства та методи її визначення. Головна (генеральна) ціль розвитку СЕС. Декомпозиція генеральної мети СЕС.

Тема 3. Методологія управління розвитком підприємства

Закони розвитку організації. Теорії організаційного розвитку. Принципи розвитку систем. Система, процес і механізм управління розвитком.

Господарський механізм управління. Механізм розвитку. Комплекс послідовних фаз циклу управління розвитком підприємства.

Методологічна основа механізму управління прийняттям рішень. Постановка цілей, оцінка ситуації. Постановка завдання. Пошук альтернативних рішень. Вибір остаточного рішення. Вплив на об'єкт управління. Інформаційне забезпечення роботи механізму управління.

Система факторів управління: продукція, технологія, устаткування, сировина, персонал, організація управління, інноваційні та інвестиційні проекти.

Механізм управління розвитком підприємства. Сутність і структура механізму управління розвитком підприємства. Господарський механізм управління. Механізм розвитку. Комплекс послідовних фаз циклу управління розвитком підприємства. Методологія механізму управління прийняттям управлінських рішень. Система факторів управління.

Тема 4. Організаційно-економічний механізм управління розвитком підприємства

Принципи формування господарського механізму підприємства. Вимоги до господарського механізму підприємства. Складові господарського механізму управління: економічні, організаційні, мотиваційні, інформаційні та фінансові механізми. Механізм адаптації.

Сутність та особливості механізму управління розвитком підприємства. Економічний механізм управління розвитком підприємства. Організаційний механізм управління розвитком підприємства.

Тема 5. Характерні умови процесу управління розвитком підприємства

Сутність та зміст основних рушійних сил (інгібіторів) розвитку підприємства. Ресурсний підхід до розвитку підприємства. Характеристика способів розвитку підприємства. Програма розвитку підприємства. Антикризова програма (план) антикризових заходів.

Мотиваційні механізми. Творчий потенціал колективу. Фінансові механізми. Організація фінансового забезпечення проекту. Джерела фінансування проекту: власні та позикові. Фінансування з повним регресом на позичальника. Фінансування без права регресу на позичальника. Фінансування з обмеженим правом регресу.

Механізми управління з різною швидкістю впливу. Швидкість реакції на зовнішні умови.

Тема 6. Управління організаційними змінами на підприємстві

Сутність і природа організаційних змін. Зміст та особливості проведення організаційних змін. Організаційний розвиток підприємства.

Класифікація організаційних змін. Моделі втілення організаційних змін. Природа опору змінам. Управління опором організаційним змінам.

Модуль 2. Практичний інструментарій управління розвитком соціально-економічних систем

Тема 7. Управління реструктуризацією підприємства. Реінжиніринг бізнес-процесів

Сутність та особливості реструктуризації підприємств. Основні форми та види реструктуризації. Концепція реінжинірингу бізнес-процесів. Процесний підхід до управління.

Проект, програма і план розвитку підприємства. Сучасне поняття проекту. Меті проекту. Принципи дії проекту. Новизна проекту. Функції проекту. Функції традиційного й проектного менеджменту.

Класифікація проектів. З погляду масштабності вирішуваних завдань: монопроекти, мультипроекти, мегапроекти. З погляду сфери комерціалізації: освітні, науково-освітні, інноваційні, інвестиційні та комбіновані проекти.

Учасники проекту: ініціатор, замовник, інвестор, команда проекту, контрактор, субконтрактор, проектувальник, генеральний підрядник, постачальники, ліцензори, органи влади, власники земельної ділянки, виробник кінцевої продукції, споживач кінцевої продукції, інші учасники проекту.

Тема 8. Концепція управління знаннями на підприємстві

Сутність та зміст концепції управління знаннями. Характерні особливості знань. Процес управління знаннями. Взаємозв'язок категорій «дані – інформація – знання».

Дані, що формуються в інформаційні потоки. Корисні відомості. Бази і банки даних. Інформаційне забезпечення підприємства. Інформаційні системи управління. Інтегровані інформаційні системи управління. Концепція навчання «протягом всього життя». Інтеграція освітньої системи України в міжнародний освітній простір. Професійне навчання співробітників.

Тема 9. Формування потенціалу розвитку підприємства

Сутність та особливості формування потенціалу розвитку підприємства. Класифікаційна характеристика потенціалів підприємства. Оцінка потенціалу розвитку.

Сутність потенціалу підприємства. Ресурсний і витратний підхід до розуміння потенціалу підприємства. Потенціал як сукупність ресурсів, можливостей, здібностей і компетентностей. Потенціал розвитку. Явний і прихований потенціал. Наявний і надлишковий потенціал. Конкурентоспроможність підприємства.

Методика оцінки потенціалу підприємства. Метод аналізу ієрархій Т. Сааті. Нейронні мережі та генетичні алгоритми. Лінгвістична перемінна Л. Заде. Теорія нечітких множин. Диференційні рівняння. Методи динамічного програмування.

Тема 10. Особливості моделювання розвитку підприємства

Сутність та інструменти моделювання розвитку підприємства. Структура моделі розвитку підприємства. Модель результатів розвитку підприємства.

Прогноз. Схема процесу прогнозування. Види прогнозів. Методи прогнозування. Кількісні методи. Екстраполяція трендів. Регресійний аналіз. Економіко-математичне моделювання.

Якісні методи. Експертні оцінки. Методи індивідуальних експертних оцінок: метод інтерв'ю, метод аналітичних доповідних записок, метод складання сценарію. Методи колективних експертних оцінок: метод комісій, анкетування експертів, метод «Делфі».

Облік ризику та методи творчості. Аналітичні та неаналітичні методи. Список контрольних питань. Морфологічний аналіз. Функціонально-вартісної аналіз.

Мозкова атака. Синектика. Метод нетрадиційного мислення.

Моделі прийняття рішень. Раціональна модель. Колективна модель організаційних рішень. Модель, заснована на морально-психологічних особливостях прийняття організаційних рішень людиною. Оптимізація моделі прийняття рішень. Послідовність і максимізація. Адаптація моделі.

Тема 11. Проблеми прийняття управлінських рішень в умовах нестабільності зовнішнього середовища та організаційної кризи

Сутність «патологій» управління підприємством. Трансформаційні зміни. Формування і реалізація трансформаційних змін. Стратегічний підхід до вибору моделі трансформаційних змін на підприємстві. Теорія трансформаційного менеджменту. Сутність стратегічних можливостей підприємства. Реалізація стратегічних можливостей підприємства.

Теорія життєвого циклу підприємства. Теорія організаційних криз. Циклічність розвитку національної економіки. Теорія «хаосу». Теорія катастроф.

Тема 12. Проблеми впровадження інноваційно-інвестиційної моделі розвитку національної економіки

Інноваційно-інвестиційний потенціал. Характеристика інноваційно-інвестиційного потенціалу України. Інвестиційний клімат України. Оцінка інвестиційного клімату та інвестиційної привабливості економіки України.

Пріоритетні інвестиційні проекти і програми. Програми соціально-економічного розвитку регіонів України. Території пріоритетного розвитку та депресивні регіони. Інвестиційне середовище і чинники, що його характеризують. Оцінка реальних інвестиційних проектів за системою показників. Фінансове інвестування. Інноваційні проекти.

Тема 13. Сучасні проблеми розвитку національної економіки

Оцінка демографічної ситуації України. Розшарування суспільства. Демографічні кризи. Рівень доходів населення. Характеристика сучасного рівня доходів населення у розрізі регіонів країни. Оцінка рівня інвестиційної активності суб'єктів господарювання.

Соціальна політика держави. Структура населення суспільства. Демографічні кризи. Переважання рівня смертності над народжуваністю. Скорочення природного приросту населення. Природний рух населення. Густота і щільність населення. Наявність структурного і прихованого безробіття. Зайнятість населення. Інфляційні очікування.

Механізм розробки та формування державного бюджету. Місцеві бюджети. Міжбюджетні трансферти, дотації, субсидії і субвенції. Реальні та номінальні доходи населення. Диференціація доходів. Рівень життя населення. Мінімальний споживчий «кошик». Гарантований прожитковий мінімум.

Заощадження і нагромадження. Участь у розподілі капіталу (дивіденди, паї, рента, орендні платежі). Рівень депозитних і кредитних внесків.

Тема 14. Особливості саморозвитку керуючої підсистеми організації в умовах ринкової економіки

Діагностика стану керуючої підсистеми. Сутність та вимоги до керівника організації, що розвивається. Програмування саморозвитку керівника організації.

Соціально-економічне прогнозування та діагностика рівня розвитку особистості. Моделі і програми професійного навчання особистості.

Тема 15. Формування антикризової програми розвитку організації

Сутність та значення антикризової програми на підприємстві. Особливості реалізації плану антикризових заходів. Структура антикризової програми розвитку організації.

Антикризове управління персоналом. Програма планування, підбору, відбору, найму, розміщення, адаптації, використання, оцінки, розвитку, звільнення персоналу в умовах організаційної кризи.

Антикризове фінансове управління. Діагностика кризових ситуацій. Внутрішній механізм фінансової стабілізації. План санаційних процедур. Методика діагностики банкрутства підприємства.

Розробка антикризової програми виробництва, маркетингу і збуту продукції (виконання робіт, надання послуг). Виконання виробничої програми.

Формування системи захисту інформації. Доступ до конфіденційної і таємної інформації. Комерційна таємниця. Захист прав інтелектуальної власності.

Розділ 4. Тематичний план навчальної дисципліни

Таблиця 4. Тематичний план навчальної дисципліни «Управління розвитком організації та бізнесу» для студентів денної форми навчання

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Обсяг годин	Назва теми та питання практичного заняття	Обсяг годин	Завдання самостійної роботи у розрізі тем	Обсяг годин
Модуль 1. Теоретико-методологічні та методичні основи управління розвитком соціально-економічних систем					
Лекція 1. Тема. Теоретичні аспекти управління соціально-економічними системами 1. Сутність, зміст та особливості функціонування соціально-економічних систем. 2. Характеристика складових елементів системи (підсистем). 3. Класифікаційна характеристика систем. 4. Особливості і властивості соціально-економічних систем.	2	Практичне заняття 1. Управління підприємством як соціально-економічною системою 1. Управління функціонуванням підприємства. 2. Системний підхід до управління підприємством. 3. Характеристика складових елементів системи (підсистем). 4. Класифікаційна характеристика систем. 5. Структура принципів організованості соціально-економічних систем.	2	Тема 1. Теоретичні аспекти управління соціально-економічними системами Ознайомитись з додатковим теоретичним матеріалом. Виконати розрахункове завдання для самостійної роботи. Підготувати реферати за темами: «Складові системного підходу: теорія організації, кібернетика, синергетика», «Структура та компоненти системи: «вхід» і «вихід» системи, зв'язки в системі», «Характеристика стану системи. Активатори та дезактиватори системи».	4

<p>Тема. Методологічні аспекти теорії розвитку організації 1. Сутність та природа розвитку системи. 2. Змістовні характеристики розвитку системи. 3. Закони функціонування та розвитку соціально-економічних систем. 4. Загальні закономірності функціонування та розвитку соціально-економічних систем.</p>	-	<p>Практичне заняття 2. Особливості функціонування та розвитку соціально-економічних систем 1. Сутність та природа розвитку системи. 2. Змістовні характеристики розвитку системи. 3. Закони функціонування та розвитку соціально-економічних систем. 4. Загальні закономірності функціонування та розвитку соціально-економічних систем. 5. Етапи життєвого циклу підприємства.</p>	1	<p>Тема 2. Методологічні аспекти теорії розвитку організації Ознайомитись з додатковим теоретичним матеріалом. Виконати розрахункове завдання для самостійної роботи. Підготувати реферати за темами: «Циклічна та хвильова модель розвитку соціально-економічної системи», «Закон онтогенезу. Фази і форми розвитку соціально-економічної системи», «Головна (генеральна) ціль розвитку соціально-економічної системи».</p>	4
<p>Тема. Методологія управління розвитком підприємства 1. Закони розвитку організації. 2. Теорії організаційного розвитку. 3. Принципи розвитку підприємств як соціально-економічних систем. 4. Система, процес і механізм управління розвитком підприємства.</p>	-	<p>Практичне заняття 2. Система управління розвитком підприємства 1. Закони розвитку організації. 2. Теорія організаційного розвитку. 3. Принципи розвитку підприємств як соціально-економічних систем. 4. Система, процес і механізм управління розвитком підприємства. 5. Методологічна основа механізму управління прийняттям рішень.</p>	1	<p>Тема 3. Методологія управління розвитком підприємства Ознайомитись з додатковим теоретичним матеріалом. Виконати розрахункове завдання для самостійної роботи. Підготувати реферати за темами: «Принципи розвитку систем», «Закони та закономірності розвитку соціально-економічних</p>	4

				систем», «Комплекс послідовних фаз циклу управління розвитком підприємства». Підготувати наукову доповідь на тему: «Методологія механізму управління прийняттям управлінських рішень».	
<p>Лекція 2. Тема. Організаційно-економічний механізм управління розвитком підприємства</p> <p>1. Сутність та особливості механізму управління розвитком підприємства. 2. Економічний механізм управління розвитком підприємства. 3. Організаційний механізм управління розвитком підприємства. 4. Формування забезпечуючих механізмів управління на підприємстві.</p>	2	<p>Практичне заняття 3. Організаційно-економічний механізм управління розвитком підприємства</p> <p>1. Основні принципи формування господарського механізму підприємства. 2. Характеристика механізму управління розвитком підприємства. 3. Складові елементи економічного механізму управління розвитком підприємства. 4. Основні елементи організаційного механізму управління розвитком підприємства. 5. Механізм галузевого управління. 6. Особливості формування ефективного механізму управління розвитком підприємства. 7. Постановка цілей, оцінка ситуації. Постановка завдання. Пошук альтернативних рішень. 8. Сутність і структура механізму управління розвитком підприємства.</p>	2	<p>Тема 4. Організаційно-економічний механізм управління розвитком підприємства</p> <p>Ознайомитись з додатковим теоретичним матеріалом. Виконати розрахункове завдання для самостійної роботи. Підготувати реферати за темами: «Особливості формування господарського механізму підприємства», «Внутрішній економічний механізм підприємства», «Механізм адаптації підприємства до зовнішнього середовища». Підготувати презентацію на тему: «Складові господарського механізму управління розвитком підприємства: економічні,</p>	4

		9. Формування забезпечуючих механізмів управління на підприємстві.		організаційні, мотиваційні, інформаційні та фінансові механізми».	
Тема. Характерні умови процесу управління розвитком підприємства 1. Сутність та зміст основних рушійних сил (інгібіторів) розвитку підприємства. 2. Ресурсний підхід до розвитку підприємства. 3. Характеристика способів розвитку підприємства. 4. Програма розвитку підприємства.	-	Практичне заняття 4. Процес управління розвитком підприємства 1. Основні рушійні сили (інгібітори) розвитку підприємства. 2. Ресурсний підхід до розвитку підприємства. 3. Способи розвитку підприємства. 4. Розробка і впровадження програми розвитку підприємства. 5. Програмне управління розвитком підприємства. 6. Формування та реалізація проектів розвитку підприємства.	1	Тема 5. Характерні умови процесу управління розвитком підприємства Ознайомитись з додатковим теоретичним матеріалом. Виконати розрахункове завдання для самостійної роботи. Підготувати реферати за темами: «Програмне управління розвитком підприємства», «Формування та реалізація проектів розвитку підприємства», «Мотиваційний та фінансовий механізми на підприємстві». Підготувати презентацію на тему: «Формування ресурсно-орієнтованої економіки України».	3
Лекція 3. Тема. Управління організаційними змінами на підприємстві 1. Сутність і природа організаційних змін на підприємстві. 2. Зміст та особливості проведення	2	Практичне заняття 4. Управління організаційними змінами на підприємстві 1. Особливості проведення організаційних змін на підприємстві. 2. Класифікація організаційних змін. 3. Процес управління опором організаційним змінам.	1	Тема 6. Управління організаційними змінами на підприємстві Ознайомитись з додатковим теоретичним матеріалом. Виконати розрахункове завдання для самостійної роботи.	3

організаційних змін. 3. Управління опором організаційним змінам. 4. Організаційний розвиток підприємства.		4. Організаційний розвиток підприємства.		Підготувати реферати за темами: «Модель організаційних змін Л. Грейнера», «Управлінська решітка Блейка-Моугона», «Подолання наслідків опору змінам». Підготувати наукову доповідь на тему: «Методи управління опором організаційним змінам».	
Модуль 2. Практичний інструментарій управління розвитком соціально-економічних систем					
Лекція 4. Тема. Управління реструктуризацією підприємства. Реінжиніринг бізнес-процесів 1. Сутність та особливості реструктуризації підприємств. 2. Основні форми та види реструктуризації. 3. Концепція реінжинірингу бізнес-процесів. 4. Проектний менеджмент на підприємстві.	2	Практичне заняття 5. Управління реструктуризацією та реінжинірингом бізнес-процесів на підприємстві 1. Сутність та особливості реструктуризації підприємств. 2. Основні форми і види реструктуризації. 3. Концепція реінжинірингу бізнес-процесів. 4. Проектний менеджмент на підприємстві. 5. Види та форми злиття і поглинання підприємств. 6. Напрями реінжинірингу бізнес-процесів. 7. Процесний підхід до управління підприємством. 8. Функціональний підхід до управління підприємством.	2	Тема 7. Управління реструктуризацією підприємства. Реінжиніринг бізнес-процесів Ознайомитись з додатковим теоретичним матеріалом. Виконати розрахункове завдання для самостійної роботи. Підготувати реферати за темами: «Сутність, мета та принципи дії проекту», «Функції традиційного та проектного менеджменту», «Характеристика бізнес-процесів на підприємстві», «Фінансова реструктуризація активів підприємства». Підготувати наукову доповідь на тему:	4

				«Комплексна реструктуризація підприємства: сутність та особливості проведення».	
Тема. Концепція управління знаннями на підприємстві 1. Сутність та зміст концепції управління знаннями. 2. Характерні особливості знань. 3. Процес управління знаннями на підприємстві. 4. Концепція навчання «протягом всього життя».	-	Практичне заняття 6. Процес управління знаннями на підприємстві 1. Сутність та зміст концепції управління знаннями. 2. Характерні особливості знань. 3. Процес управління знаннями на підприємстві. 4. Концепція навчання «протягом всього життя». 5. Особливості формування системи управління знаннями на підприємстві. 6. Інформаційне забезпечення процесу управління підприємством. Інформаційні системи управління. 7. Професійне навчання співробітників.	2	Тема 8. Концепція управління знаннями на підприємстві Ознайомитись з додатковим теоретичним матеріалом. Виконати розрахункове завдання для самостійної роботи. Підготувати реферати за темами: «Характеристика інформаційних потоків даних», «Модель інформаційної системи підприємства», «Бази знань та сховища даних, системи управління базами даних», «Інтегровані інформаційні системи управління підприємством». Підготувати презентацію на тему: «Система управління знаннями як функціональна підсистема підприємства».	3
Лекція 5. Тема. Формування потенціалу розвитку підприємства 1. Сутність та особливості формування потенціалу розвитку	2	Практичне заняття 7. Формування потенціалу розвитку підприємства 1. Сутність та особливості формування потенціалу розвитку підприємства. 2. Класифікаційна характеристика	1	Тема 9. Формування потенціалу розвитку підприємства Ознайомитись з додатковим теоретичним матеріалом.	4

<p>підприємства. 2. Класифікаційна характеристика потенціалів підприємства. 3. Оцінка потенціалу розвитку підприємства. 4. Показники і параметри конкурентоспроможності підприємства.</p>		<p>потенціалів підприємства. 3. Оцінка потенціалу розвитку підприємства. 4. Показники і параметри конкурентоспроможності підприємства. 5. Ресурсний і витратний підхід до розуміння потенціалу підприємства. 6. Управління ресурсним забезпеченням підприємства.</p>	<p>Виконати розрахункове завдання для самостійної роботи. Підготувати реферати за темами: «Потенціал як сукупність ресурсів, можливостей, здібностей і компетентностей», «Методика оцінки конкурентоспроможності підприємства», «Нейронні мережі та генетичні алгоритми. Лінгвістична перемінна Л. Заде», «Диференційні рівняння. Методи динамічного програмування». Підготувати наукову доповідь на тему: «Управління ресурсним забезпеченням підприємства».</p>	
<p>Тема. Особливості моделювання розвитку підприємства 1. Сутність та інструменти моделювання розвитку підприємства. 2. Структура моделі розвитку підприємства. 3. Модель результатів розвитку підприємства. 4. Кількісні та якісні методи</p>	<p>-</p>	<p>Практичне заняття 7. Особливості моделювання розвитку підприємства 1. Сутність та інструменти моделювання розвитку підприємства. 2. Структура моделі розвитку підприємства. 3. Модель результатів розвитку підприємства. 4. Кількісні та якісні методи</p>	<p>1</p> <p>Тема 10. Особливості моделювання розвитку підприємства Ознайомитись з додатковим теоретичним матеріалом. Виконати розрахункове завдання для самостійної роботи. Підготувати реферати за темами: «Індивідуальна та</p>	<p>3</p>

моделювання.		моделювання.		колективна моделі прийняття рішень», «Модель, заснована на морально-психологічних особливостях прийняття організаційних рішень людиною», «Оптимізація моделі прийняття рішень». Підготувати презентацію на тему: «Процес моделювання розвитку підприємства».	
Лекція 6. Тема. Проблеми прийняття управлінських рішень в умовах нестабільності зовнішнього середовища та організаційної кризи 1. Сутність «патологій» управління підприємством. 2. Формування і реалізація трансформаційних змін на підприємстві. 3. Моделі трансформаційних змін на підприємстві. 4. Сутність, зміст та особливості реалізації стратегічних можливостей підприємства.	2	Практичне заняття 8. Проблеми прийняття управлінських рішень в умовах нестабільності зовнішнього середовища та організаційної кризи 1. Сутність «патологій» управління підприємством. 2. Формування і реалізація трансформаційних змін на підприємстві. 3. Моделі трансформаційних змін на підприємстві. 4. Сутність, зміст та особливості реалізації стратегічних можливостей підприємства.	1	Тема 11. Проблеми прийняття управлінських рішень в умовах нестабільності зовнішнього середовища та організаційної кризи Ознайомитись з додатковим теоретичним матеріалом. Виконати розрахункове завдання для самостійної роботи. Підготувати реферати за темами: «Підходи до оцінки зовнішнього середовища підприємства», «Причини виникнення організаційних криз», «Циклічна модель ділової кон'юнктури», «Теорія «хаосу». Теорія катастроф». Підготувати наукову доповідь на тему: «Модель	3

				системної динаміки «межі зростання» Дж. Форрестера».	
Тема. Проблеми впровадження інноваційно-інвестиційної моделі розвитку національної економіки 1. Характеристика інноваційно-інвестиційного потенціалу регіонів України. 2. Оцінка інвестиційного клімату та інвестиційної привабливості окремих галузей та підприємств. 3. Програми соціально-економічного розвитку підприємств. 4. Процес управління реалізацією інноваційної стратегії на підприємстві.	-	Практичне заняття 8. Проблеми впровадження інноваційно-інвестиційної моделі розвитку національної економіки 1. Характеристика інноваційно-інвестиційного потенціалу регіонів України. 2. Оцінка інвестиційного клімату та інвестиційної привабливості окремих галузей та підприємств. 3. Програми соціально-економічного розвитку підприємств. 4. Процес управління реалізацією інноваційної стратегії на підприємстві.	1	Тема 12. Проблеми впровадження інноваційно-інвестиційної моделі розвитку національної економіки Ознайомитись з додатковим теоретичним матеріалом. Виконати розрахункове завдання для самостійної роботи. Підготувати реферати за темами: «Території пріоритетного розвитку та депресивні регіони», «Інвестиційне середовище і чинники, що його характеризують», «Фінансове інвестування підприємства», «Реалізація інноваційних проектів підприємства». Підготувати презентацію на тему: «Вплив науково-технічного прогресу на економічний розвиток суспільства».	4
Лекція 7. Тема. Сучасні проблеми розвитку національної економіки 1. Оцінка демографічної ситуації	2	Практичне заняття 9. Сучасні проблеми розвитку національної економіки 1. Оцінка демографічної ситуації	1	Тема 13. Сучасні проблеми розвитку національної економіки Ознайомитись з додатковим	4

<p>України. Розшарування суспільства. Демографічні кризи.</p> <p>2. Характеристика сучасного рівня доходів населення у розрізі регіонів країни.</p> <p>3. Оцінка рівня інвестиційної активності суб'єктів господарювання.</p> <p>4. Управління ризикозахищеністю та конкурентоспроможністю підприємства.</p>		<p>України. Розшарування суспільства. Демографічні кризи.</p> <p>2. Характеристика сучасного рівня доходів населення у розрізі регіонів країни.</p> <p>3. Оцінка рівня інвестиційної активності суб'єктів господарювання.</p> <p>4. Управління ризикозахищеністю підприємства.</p> <p>5. Управління конкурентоспроможністю підприємства.</p>		<p>теоретичним матеріалом. Виконати розрахункове завдання для самостійної роботи.</p> <p>Підготувати реферати за темами: «Природний рух населення. Густота і щільність населення», «Зайнятість населення та безробіття: аналіз причин та наслідків для економіки країни», «Міжбюджетні трансферти, дотації, субсидії і субвенції як джерела формування доходів територіальній громаді», «Реальні та номінальні доходи населення. Диференціація доходів».</p> <p>Підготувати наукову доповідь на тему: «Характеристика рівня та якості життя населення України».</p>	
<p>Тема. Особливості саморозвитку керуючої підсистеми організації в умовах ринкової економіки</p> <p>1. Діагностика стану керуючої підсистеми організації.</p> <p>2. Сутність та вимоги до керівника організації, що розвивається.</p> <p>3. Програмування саморозвитку</p>	-	<p>Практичне заняття 9. Особливості саморозвитку керуючої підсистеми організації в умовах ринкової економіки</p> <p>1. Діагностика стану керуючої підсистеми організації.</p> <p>2. Сутність та вимоги до керівника організації, що розвивається.</p>	1	<p>Тема 14. Особливості саморозвитку керуючої підсистеми організації в умовах ринкової економіки</p> <p>Ознайомитись з додатковим теоретичним матеріалом. Виконати розрахункове завдання для самостійної</p>	3

<p>керівника організації. 4. Механізм саморозвитку керуючої підсистеми підприємства.</p>		<p>3. Програмування саморозвитку керівника організації. 4. Механізм саморозвитку керуючої підсистеми підприємства.</p>	<p>роботи. Підготувати реферати за темами: «Модель керівника організації, що розвивається», «Перепідготовка та підвищення кваліфікації керівників та спеціалістів підприємства», «Програми навчання персоналу підприємств», «Діагностика рівня розвитку особистості». Підготувати наукову доповідь на тему: «Формування механізму саморозвитку керуючої підсистеми підприємства».</p>	
<p>Лекція 8. Тема. Формування антикризової програми розвитку організації 1. Сутність та значення антикризової програми в організації. 2. Особливості реалізації плану антикризових заходів в організації. 3. Структура антикризової програми розвитку організації. 4. Формування системи захисту інформації в організації.</p>	2	<p>Практичне заняття 10. Формування антикризової програми розвитку підприємства 1. Сутність та значення антикризової програми в організації. 2. Особливості реалізації плану антикризових заходів в організації. 3. Структура антикризової програми розвитку організації. 4. Формування системи захисту інформації в організації. 5. Система захист управ інтелектуальної власності.</p>	2	4
			<p>Тема 15. Формування антикризової програми розвитку організації Ознайомитись з додатковим теоретичним матеріалом. Виконати розрахункове завдання для самостійної роботи. Підготувати реферати за темами: «Програми планування, підбору, відбору, найму, розміщення, адаптації, використання, оцінки, розвитку, звільнення персоналу в умовах організаційної кризи»,</p>	

				«Внутрішній механізм фінансової стабілізації», «План санаційних процедур», «Формування системи економічної та інформаційної безпеки на підприємстві». Підготувати презентацію на тему: «Система захисту прав інтелектуальної власності».	
Разом	16		20		54

Таблиця 5. Тематичний план навчальної дисципліни «Управління розвитком організації та бізнесу» для студентів заочної форми навчання

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Обсяг годин	Назва теми та питання практичного заняття	Обсяг годин	Завдання самостійної роботи у розрізі тем	Обсяг годин
Модуль 1. Теоретико-методологічні та методичні основи управління розвитком соціально-економічних систем					
Лекція 1. Тема. Теоретичні аспекти управління соціально-економічними системами 1. Сутність, зміст та особливості функціонування соціально-економічних систем. 2. Характеристика складових елементів системи (підсистем). 3. Класифікаційна характеристика систем. 4. Особливості і властивості соціально-економічних систем.	2	Практичне заняття 1. Управління підприємством як соціально-економічною системою 1. Управління функціонуванням підприємства. 2. Системний підхід до управління підприємством. 3. Характеристика складових елементів системи (підсистем). 4. Класифікаційна характеристика систем. 5. Структура принципів організованості соціально-економічних систем.	2	Тема 1. Теоретичні аспекти управління соціально-економічними системами Ознайомитись з додатковим теоретичним матеріалом. Виконати розрахункове завдання для самостійної роботи. Підготувати реферати за темами: «Складові системного підходу: теорія організації, кібернетика, синергетика», «Структура та компоненти системи: «вхід» і «вихід» системи, зв'язки в системі», «Характеристика стану системи. Активатори та дезактиватори системи».	6

<p>Тема. Методологічні аспекти теорії розвитку організації</p> <p>1. Сутність та природа розвитку системи.</p> <p>2. Змістовні характеристики розвитку системи.</p> <p>3. Закони функціонування та розвитку соціально-економічних систем.</p> <p>4. Загальні закономірності функціонування та розвитку соціально-економічних систем.</p>	-		<p>-</p> <p>Тема 2. Методологічні аспекти теорії розвитку організації</p> <p>Ознайомитись з додатковим теоретичним матеріалом. Виконати розрахункове завдання для самостійної роботи.</p> <p>Підготувати реферати за темами: «Циклічна та хвильова модель розвитку соціально-економічної системи», «Закон онтогенезу. Фази і форми розвитку соціально-економічної системи», «Головна (генеральна) ціль розвитку соціально-економічної системи».</p>	5
<p>Тема. Методологія управління розвитком підприємства</p> <p>1. Закони розвитку організації.</p> <p>2. Теорії організаційного розвитку.</p> <p>3. Принципи розвитку підприємств як соціально-економічних систем.</p> <p>4. Система, процес і механізм управління розвитком підприємства.</p>	-		<p>-</p> <p>Тема 3. Методологія управління розвитком підприємства</p> <p>Ознайомитись з додатковим теоретичним матеріалом. Виконати розрахункове завдання для самостійної роботи.</p> <p>Підготувати реферати за темами: «Принципи розвитку систем», «Закони та закономірності розвитку соціально-економічних</p>	5

				систем», «Комплекс послідовних фаз циклу управління розвитком підприємства». Підготувати наукову доповідь на тему: «Методологія механізму управління прийняттям управлінських рішень».	
<p>Тема. Організаційно-економічний механізм управління розвитком підприємства</p> <p>1. Сутність та особливості механізму управління розвитком підприємства.</p> <p>2. Економічний механізм управління розвитком підприємства.</p> <p>3. Організаційний механізм управління розвитком підприємства.</p> <p>4. Формування забезпечуючих механізмів управління на підприємстві.</p>	-		-	<p>Тема 4. Організаційно-економічний механізм управління розвитком підприємства</p> <p>Ознайомитись з додатковим теоретичним матеріалом. Виконати розрахункове завдання для самостійної роботи.</p> <p>Підготувати реферати за темами: «Особливості формування господарського механізму підприємства», «Внутрішній економічний механізм підприємства», «Механізм адаптації підприємства до зовнішнього середовища».</p> <p>Підготувати презентацію на тему: «Складові господарського механізму управління розвитком підприємства: економічні,</p>	6

				організаційні, мотиваційні, інформаційні та фінансові механізми».	
Тема. Характерні умови процесу управління розвитком підприємства 1. Сутність та зміст основних рушійних сил (інгібіторів) розвитку підприємства. 2. Ресурсний підхід до розвитку підприємства. 3. Характеристика способів розвитку підприємства. 4. Програма розвитку підприємства.	-		-	Тема 5. Характерні умови процесу управління розвитком підприємства Ознайомитись з додатковим теоретичним матеріалом. Виконати розрахункове завдання для самостійної роботи. Підготувати реферати за темами: «Програмне управління розвитком підприємства», «Формування та реалізація проектів розвитку підприємства», «Мотиваційний та фінансовий механізми на підприємстві». Підготувати презентацію на тему: «Формування ресурсно-орієнтованої економіки України».	6
Тема. Управління організаційними змінами на підприємстві 1. Сутність і природа організаційних змін на підприємстві. 2. Зміст та особливості проведення організаційних змін.	-		-	Тема 6. Управління організаційними змінами на підприємстві Ознайомитись з додатковим теоретичним матеріалом. Виконати розрахункове завдання для самостійної роботи.	5

<p>3. Управління опором організаційним змінам. 4. Організаційний розвиток підприємства.</p>			<p>Підготувати реферати за темами: «Модель організаційних змін Л. Грейнера», «Управлінська решітка Блейка-Моугона», «Подолання наслідків опору змінам». Підготувати наукову доповідь на тему: «Методи управління опором організаційним змінам».</p>	
<p>Модуль 2. Практичний інструментарій управління розвитком соціально-економічних систем</p>				
<p>Тема. Управління реструктуризацією підприємства. Реінжиніринг бізнес-процесів 1. Сутність та особливості реструктуризації підприємств. 2. Основні форми та види реструктуризації. 3. Концепція реінжинірингу бізнес-процесів. 4. Проектний менеджмент на підприємстві.</p>	-		<p>Тема 7. Управління реструктуризацією підприємства. Реінжиніринг бізнес-процесів Ознайомитись з додатковим теоретичним матеріалом. Виконати розрахункове завдання для самостійної роботи. Підготувати реферати за темами: «Сутність, мета та принципи дії проекту», «Функції традиційного та проектного менеджменту», «Характеристика бізнес-процесів на підприємстві», «Фінансова реструктуризація активів підприємства». Підготувати наукову доповідь на тему:</p>	6

				«Комплексна реструктуризація підприємства: сутність та особливості проведення».	
Тема. Концепція управління знаннями на підприємстві 1. Сутність та зміст концепції управління знаннями. 2. Характерні особливості знань. 3. Процес управління знаннями на підприємстві. 4. Концепція навчання «протягом всього життя».	-		-	Тема 8. Концепція управління знаннями на підприємстві Ознайомитись з додатковим теоретичним матеріалом. Виконати розрахункове завдання для самостійної роботи. Підготувати реферати за темами: «Характеристика інформаційних потоків даних», «Модель інформаційної системи підприємства», «Бази знань та сховища даних, системи управління базами даних», «Інтегровані інформаційні системи управління підприємством». Підготувати презентацію на тему: «Система управління знаннями як функціональна підсистема підприємства».	6
Тема. Формування потенціалу розвитку підприємства 1. Сутність та особливості формування потенціалу розвитку підприємства.	-		-	Тема 9. Формування потенціалу розвитку підприємства Ознайомитись з додатковим теоретичним матеріалом.	5

<p>2. Класифікаційна характеристика потенціалів підприємства. 3. Оцінка потенціалу розвитку підприємства. 4. Показники і параметри конкурентоспроможності підприємства.</p>			<p>Виконати розрахункове завдання для самостійної роботи. Підготувати реферати за темами: «Потенціал як сукупність ресурсів, можливостей, здібностей і компетентностей», «Методика оцінки конкурентоспроможності підприємства», «Нейронні мережі та генетичні алгоритми. Лінгвістична перемінна Л. Заде», «Диференційні рівняння. Методи динамічного програмування». Підготувати наукову доповідь на тему: «Управління ресурсним забезпеченням підприємства».</p>	
<p>Тема. Особливості моделювання розвитку підприємства 1. Сутність та інструменти моделювання розвитку підприємства. 2. Структура моделі розвитку підприємства. 3. Модель результатів розвитку підприємства. 4. Кількісні та якісні методи</p>	-		<p>- Тема 10. Особливості моделювання розвитку підприємства Ознайомитись з додатковим теоретичним матеріалом. Виконати розрахункове завдання для самостійної роботи. Підготувати реферати за темами: «Індивідуальна та</p>	5

моделювання.				колективна моделі прийняття рішень», «Модель, заснована на морально-психологічних особливостях прийняття організаційних рішень людиною», «Оптимізація моделі прийняття рішень». Підготувати презентацію на тему: «Процес моделювання розвитку підприємства».	
Тема. Проблеми прийняття управлінських рішень в умовах нестабільності зовнішнього середовища та організаційної кризи 1. Сутність «патологій» управління підприємством. 2. Формування і реалізація трансформаційних змін на підприємстві. 3. Моделі трансформаційних змін на підприємстві. 4. Сутність, зміст та особливості реалізації стратегічних можливостей підприємства.	-		-	Тема 11. Проблеми прийняття управлінських рішень в умовах нестабільності зовнішнього середовища та організаційної кризи Ознайомитись з додатковим теоретичним матеріалом. Виконати розрахункове завдання для самостійної роботи. Підготувати реферати за темами: «Підходи до оцінки зовнішнього середовища підприємства», «Причини виникнення організаційних криз», «Циклічна модель ділової кон'юнктури», «Теорія «хаосу». Теорія катастроф». Підготувати наукову доповідь на тему: «Модель	5

				системної динаміки «межі зростання» Дж. Форрестера».	
<p>Тема. Проблеми впровадження інноваційно-інвестиційної моделі розвитку національної економіки</p> <p>1. Характеристика інноваційно-інвестиційного потенціалу регіонів України.</p> <p>2. Оцінка інвестиційного клімату та інвестиційної привабливості окремих галузей та підприємств.</p> <p>3. Програми соціально-економічного розвитку підприємств.</p> <p>4. Процес управління реалізацією інноваційної стратегії на підприємстві.</p>	-		-	<p>Тема 12. Проблеми впровадження інноваційно-інвестиційної моделі розвитку національної економіки</p> <p>Ознайомитись з додатковим теоретичним матеріалом. Виконати розрахункове завдання для самостійної роботи.</p> <p>Підготувати реферати за темами: «Території пріоритетного розвитку та депресивні регіони», «Інвестиційне середовище і чинники, що його характеризують», «Фінансове інвестування підприємства», «Реалізація інноваційних проєктів підприємства».</p> <p>Підготувати презентацію на тему: «Вплив науково-технічного прогресу на економічний розвиток суспільства».</p>	5
<p>Тема. Сучасні проблеми розвитку національної економіки</p> <p>1. Оцінка демографічної ситуації України. Розшарування</p>	-		-	<p>Тема 13. Сучасні проблеми розвитку національної економіки</p> <p>Ознайомитись з додатковим</p>	6

<p>суспільства. Демографічні кризи.</p> <p>2. Характеристика сучасного рівня доходів населення у розрізі регіонів країни.</p> <p>3. Оцінка рівня інвестиційної активності суб'єктів господарювання.</p> <p>4. Управління ризикозахисністю та конкурентоспроможністю підприємства.</p>			<p>теоретичним матеріалом. Виконати розрахункове завдання для самостійної роботи.</p> <p>Підготувати реферати за темами: «Природний рух населення. Густота і щільність населення», «Зайнятість населення та безробіття: аналіз причин та наслідків для економіки країни», «Міжбюджетні трансферти, дотації, субсидії і субвенції як джерела формування доходів територіальній громаді», «Реальні та номінальні доходи населення. Диференціація доходів». Підготувати наукову доповідь на тему: «Характеристика рівня та якості життя населення України».</p>	
<p>Тема. Особливості саморозвитку керуючої підсистеми організації в умовах ринкової економіки</p> <p>1. Діагностика стану керуючої підсистеми організації.</p> <p>2. Сутність та вимоги до керівника організації, що розвивається.</p> <p>3. Програмування саморозвитку</p>	-		<p>Тема 14. Особливості саморозвитку керуючої підсистеми організації в умовах ринкової економіки</p> <p>Ознайомитись з додатковим теоретичним матеріалом. Виконати розрахункове завдання для самостійної</p>	5

<p>керівника організації. 4. Механізм саморозвитку керуючої підсистеми підприємства.</p>			<p>роботи. Підготувати реферати за темами: «Модель керівника організації, що розвивається», «Перепідготовка та підвищення кваліфікації керівників та спеціалістів підприємства», «Програми навчання персоналу підприємств», «Діагностика рівня розвитку особистості». Підготувати наукову доповідь на тему: «Формування механізму саморозвитку керуючої підсистеми підприємства».</p>	
<p>Лекція 2. Тема. Формування антикризової програми розвитку організації 1. Сутність та значення антикризової програми в організації. 2. Особливості реалізації плану антикризових заходів в організації. 3. Структура антикризової програми розвитку організації. 4. Формування системи захисту інформації в організації.</p>	2	<p>Практичне заняття 2. Формування антикризової програми розвитку підприємства 1. Сутність та значення антикризової програми в організації. 2. Особливості реалізації плану антикризових заходів в організації. 3. Структура антикризової програми розвитку організації. 4. Формування системи захисту інформації в організації. 5. Система захист управ інтелектуальної власності.</p>	<p>2 Тема 15. Формування антикризової програми розвитку організації Ознайомитись з додатковим теоретичним матеріалом. Виконати розрахункове завдання для самостійної роботи. Підготувати реферати за темами: «Програми планування, підбору, відбору, найму, розміщення, адаптації, використання, оцінки, розвитку, звільнення персоналу в умовах організаційної кризи»,</p>	6

				«Внутрішній механізм фінансової стабілізації», «План санаційних процедур», «Формування системи економічної та інформаційної безпеки на підприємстві». Підготувати презентацію на тему: «Система захисту прав інтелектуальної власності».	
Разом	4		4		82

Розділ 5. Оцінювання результатів навчання

Поточна успішність студентів за виконання навчальних видів робіт на навчальних заняттях і за виконання завдань самостійної роботи оцінюються за допомогою національної шкали оцінок. Самостійна робота студентів є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом навчальної дисципліни.

Оцінювання знань студентів при виконанні поточних модульних робіт (поточний модульний контроль) здійснюється за 100-бальною шкалою. Так, як робочим навчальним планом при вивченні матеріалу навчальної дисципліни «Управління розвитком організації та бізнесу» передбачено виконання двох поточних модульних робіт, то загальна оцінка за поточний модульний контроль визначається як середньоарифметична за формулою:

$$(M_1+M_2) / 2 , \quad (1)$$

де M_1 , M_2 – оцінки у балах, одержані студентом за виконання поточної модульної роботи 1 та поточної модульної роботи 2, відповідно.

З метою мотивації студентів до активного та якісного виконання усіх видів навчальної роботи протягом семестру до загальної підсумкової оцінки додаються бали – коефіцієнт мотивації (10% від загальної підсумкової оцінки). Мотивація студентів застосовується за умови виконання ними усіх видів навчальної роботи, що передбачені робочим навчальним планом підготовки студентів і програмою навчальної дисципліни «Управління розвитком організації та бізнесу» незалежно від результатів виконання. Застосування та конкретне значення коефіцієнту мотивації пізнавальної діяльності студентів визначається науково-педагогічним працівником кафедри (провідним викладачем), враховуючи активність студента при вивченні навчальної дисципліни (відвідування навчальних занять, виконання видів навчальної діяльності, виконання поточних модульних робіт, участь у науково-дослідній роботі тощо). Загальна підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни не може перевищувати 100 балів.

Розподіл балів за результатами вивчення навчальної дисципліни наведено в табл. 6. Шкала оцінювання знань студентів за результатами підсумкового контролю з навчальної дисципліни «Управління розвитком організації та бізнесу» наведена в табл. 7. Оцінювання знань студентів з дисципліни «Управління розвитком організації та бізнесу» здійснюється на основі результатів поточного модульного контролю і підсумкового контролю знань (екзамену) (табл. 7).

Таблиця 6. Розподіл балів за результатами вивчення навчальної дисципліни

Види робіт	Максимальна кількість балів
Модуль 1 (теми 1-6): відвідування занять (2 бали); захист домашнього завдання (5 балів); обговорення матеріалу занять (3 бали); виконання навчальних завдань (7 балів); завдання самостійної роботи (8 балів); тестування (5 балів); поточна модульна робота (20 балів)	50
Модуль 2 (теми 7-15): відвідування занять (2 бали); захист домашнього завдання (5 балів); обговорення матеріалу занять (3 бали); виконання навчальних завдань (7 балів); завдання самостійної роботи (8 балів); тестування (5 балів); поточна модульна робота (20 балів)	50
Разом	100

Таблиця 7. Шкала оцінювання знань здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни «Управління розвитком організації та бізнесу»

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни

Таблиця 8. Система нарахування додаткових балів за видами робіт з вивчення навчальної дисципліни «Управління розвитком організації та бізнесу»

Форма роботи	Вид роботи	Бали*
1. Навчальна	1. Участь в предметних олімпіадах: університетських, міжвузівських, всеукраїнських, міжнародних.	10
	2. Виконання індивідуальних навчально-дослідних завдань підвищеної складності.	10

Форма роботи	Вид роботи	Бали*
2. Науково-дослідна	1. Участь у наукових гуртках. 2. Участь в наукових студентських конференціях: університетських, міжвузівських, всеукраїнських, міжнародних.	10 20

*Примітка: За додаткові види навчальних робіт студент може отримати не більше 30 балів. Додаткові бали додаються до загальної підсумкової оцінки за вивчення навчальної дисципліни, але загальна підсумкова оцінка не може перевищувати 100 балів.

Розділ 6. Інформаційні джерела

Основні

1. Господарський кодекс України : Офіційний текст від 16.01.2003 р. № 436-IV (Редакція станом на 27.02.2021 р.) / Верховна Рада України. URL : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text> . (дата звернення: 28.04.2021 р.).

2. Податковий кодекс України : Офіційний текст від 02.12.2010 р. № 2755-VI (Редакція станом на 28.03.2021 р.) / Верховна Рада України. URL : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text> . (дата звернення: 28.04.2021 р.).

3. Закон України «Про акціонерні товариства» : Офіційний текст від 17.09.2008 р. № 514-VI (Редакція станом на 16.08.2020 р.) / Верховна Рада України. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/514-17#Text> . (дата звернення: 14.05.2021 р.).

4. Антошкіна Л. І., Горяча О. Л. Потенціал і розвиток підприємства : навч. посібник для студ. вищ. навч. закл. Донецьк : Юго-Восток, 2012. 450 с.

5. Верба В. А. Гребешкова О. М. Управління розвитком компанії : навч. посібник. Київ : КНЕУ, 2011. 482 с.

6. Власенко В. А. Інструментарій оцінки стану організаційної складової організаційно-економічного механізму управління розвитком підприємств та організацій споживчої кооперації України / Управління розвитком соціально-економічних систем у новій економіці : монографія / [колектив авторів] ; за заг. ред. Л. М. Шимановської-Діанич. Полтава : ПУЕТ, 2015. 358 с. С. 5–8, 175–186, 343–355. URL : <http://dspace.puet.edu.ua/handle/123456789/7442> . (дата звернення: 28.03.2021 р.).

7. Власенко В. А. Організаційно-методичний підхід до формування ефективної системи антикризового управління підприємством в умовах трансформаційних змін. Вісник Одеського національного університету ім. І. І. Мечникова. Серія : Економіка. Одеса : Одеський національний університет ім. І. І. Мечникова, 2017. Т. 22, Вип. 10 (63). С. 81–86. URL : http://visnyk-onu.od.ua/journal/2017_22_10/19.pdf . (дата звернення:

30.03.2021 р.).

8. Власенко В. А. Розробка та реалізація стратегії розвитку підприємства в умовах трансформації ринкових відносин : принципові підходи та інструменти. Економіка. Менеджмент. Підприємництво : Збірник наукових праць. Луганськ : Вид-во Східноукраїнського національного університету ім. В. Даля, 2014. Вип. 26 (І). С. 87–92. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/есмері_2014_26%28І%29_6 . (дата звернення: 30.03.2021 р.).

9. Власенко В. А. Прикладні інструменти та підходи до розробки стратегії розвитку підприємства в умовах трансформації національної економіки. Вісник Хмельницького національного університету. Науковий журнал. Серія : «Економічні науки». Хмельницький : Хмельницький національний університет, 2014. Вип. 2 (210). Т. 1. С. 151–154. URL : https://scholar.google.com/citations?view_op=view_citation&hl=ru&user=POmiJ3MAAAAJ&citation_for_view=POmiJ3MAAAAJ:4ТОрqqG69KYC . (дата звернення: 30.03.2021 р.).

10. Власенко В. А. Принциповий підхід до формування процесу моніторингу фінансово-економічної діяльності на підприємстві / Менеджмент ХХІ століття : глобалізаційні виклики : монографія / І. А. Маркіна, В. І. Аранчій, Ю. М. Сафонов, Т. І. Лепейко та ін. ; за ред. І. А. Маркіної. Полтава : Видавництво «Сімон», 2017. 728 с. С. 557–565. URL : <https://drive.google.com/file/d/0BxDFxCVLIUBGeWc5dmxXMTJGazQ/view> ; <http://sried.in.ua/uploads/images/exw/1.pdf> . (дата звернення: 28.03.2021 р.).

11. Власенко В. А. Принциповий підхід до формування та реалізації антикризової програми розвитку підприємства в умовах ринкових трансформацій. Управління економікою: теорія та практика. Восьмі Чумаченківські читання : зб. наук. праць / НАН України, Ін-т економіки пром-сті; редкол.: О. О. Хандій (голов. ред.), В. І. Ляшенко (відп. ред.), В. Є. Куриляк та ін. Київ, 2019. 288 с. С. 142–155. URL : https://iie.org.ua/wp-content/uploads/2020/06/sbornyk_2019_liashenko_compressed.pdf . (дата звернення: 29.03.2021 р.).

12. Власенко В. А. Управління розвитком організації та бізнесу : дистанційний курс з навчальної дисципліни для студентів денної та заочно-дистанційної форм навчання спеціальності 073 «Менеджмент». Полтава : ПУЕТ, 2020. URL : <http://www2.el.puet.edu.ua/st/course/view.php?id=1925> .

13. Власенко В. А. Формування ефективного організаційно-економічного механізму управління розвитком системи споживчої кооперації України / Особливості розвитку регіонів України в нових економічних умовах : монографія / І. Г. Павленко, О. В. Гуменна, Г. І. Матукова та ін. ; під. наук. ред. д.е.н., професора С. Ю. Цьохли. Сімферополь : ДІАЙП, 2012. 539 с. С. 77–138.

14. Власенко В. А. Формування інтегрального підходу до оцінювання соціального розвитку підприємства в умовах трансформаційних перетворень. Вісник Одеського національного університету ім. І. І. Мечникова. Серія : Економіка. Одеса : Одеський національний університет ім. І. І. Мечникова, 2018. Т. 23, Вип. 7 (72). С. 86–91. URL : http://visnyk-onu.od.ua/journal/2018_23_7/19.pdf . (дата звернення: 30.03.2021 р.).
15. Гудзь О. Є. Стратегічне управління інноваційним розвитком підприємства : навч. посібник. Львів : Ліга-Прес, 2017. 166 с.
16. Довбенко В. І., Мельник В. М. Потенціал і розвиток підприємства : навч. посібник / Нац. ун-т «Львівська політехніка». 2-ге вид., випр. і допов. Львів : Вид-во Львівської політехніки, 2011. 229 с.
17. Економічний потенціал підприємства : навч. посібник / за заг. ред. О. Ф. Балацького, О. М. Теліженко. Суми : Університетська книга, 2014. 724 с.
18. Збрицька Т. П., Савченко Г. О., Татаревська М. С. Управління розвитком персоналу : навч. посібник. Одеса : Атлант, 2013. 427 с.
19. Інноваційний розвиток підприємства : навч. посібник / А. М. Пугач, Н. І. Демчук, О. В. Довгаль, Л. С. Крючко, Н. В. Тягло. Миколаїв : ФОП Швець В. М., 2018. 348 с.
20. Кононенко І. В. Управління розвитком підприємства : навч. посібник. Харків : НТУ «ХПШ», 2001. 134 с.
21. Малюта Л. Я. Стратегічне управління інноваційним розвитком підприємства : навч. посібник. Тернопіль : ФОП Паляниця В. А., 2016. 232 с.
22. Маркіна І. А., Біловол Р. І., Власенко В. А. Менеджмент організації : навч. посібник / Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України, Вищий навчальний заклад Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі». Київ : Центр учбової літератури, 2013. 248 с.
23. Микитюк П. П., Крисько Ж. Л., Овсянюк-Бердадіна О. Ф., Скочиляс С. М. Інноваційний розвиток підприємства : навч. посібник / За ред. П. П. Микитюка. Тернопіль : ПП «Принтер Інформ», 2015. 224 с.
24. Пічугіна Т. С., Ткачова Т. С., Ткаченко О. П. Управління змінами : навч. посібник. Харків : ХДУХТ, 2017. 226 с.
25. Пономаренко В. С., Пушкар О. І., Тридід О. М. Стратегічне управління розвитком підприємства : навч. посібник. Харків : Вид.-во ХДЕУ, 2002. 640 с.
26. Сабадирьова А. Л., Бабій О. М., Куклінова Т. В., Салавеліс Д. Є. Потенціал і розвиток підприємства : навч. посібник. Одеса : ОНЕУ, Ротапринт, 2013. 343 с.
27. Таранюк Л. М. Потенціал і розвиток підприємства : навч. посібник. Суми : Видавничо-виробниче підприємство «Мрія-1», 2016. 278 с.

28. Тимофеев В. М., Черноіванова Г. С. Управління розвитком підприємства : навч. посібник для студ. екон. спец. / Укр. інж.-пед. акад. Харків : Скорпіон, 2009. 135 с.
29. Управління знаннями. Електронне навчання управління проектами у Спільноті практик : сталий розвиток : практик. посібник / авт. кол. ; за заг. ред. І. Катерняка, Т. Маматової. Київ : DESPRO, 2021. 195 с. URL : https://despro.org.ua/upload/medialibrary/10e/despro_cop_pm%20ecourse.pdf . (дата звернення: 16.05.2021 р.).
30. Управління знаннями : підручник. / В. Приймак. Київ : Київський національний університет імені Тараса Шевченка, 2019. 240 с. URL : https://dut.edu.ua/uploads/1_2134_87263366.pdf . (дата звернення: 16.05.2021 р.).
31. Управління організаційним розвитком підприємства : курс лекцій / укл. Л. Д. Забродська, Т. С. Пічугіна. Харків : ХДУХТ, 2019. 128 с. URL : http://elib.hduht.edu.ua/bitstream/123456789/4522/1/2019.1_%D0%BF%D0%BE%D0%B7.140.pdf . (дата звернення: 15.05.2021 р.).
32. Управління організаційним розвитком підприємств : навч. наочний посібник для студ. спец. 073 «Менеджмент» / А. Р. Дунська ; КПІ ім. Ігоря Сікорського. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021. 187 с. URL : <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/43530> . (дата звернення: 15.05.2021 р.).
33. Управління розвитком : навч. посібник у схемах і таблицях українською та англійською мовами / О. І. Пушкар, О. М. Миронова, О. В. Гаврильченко, А. С. Сорокіна. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2018. 155 с. URL : <http://www.repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/22144> . (дата звернення: 11.05.2021 р.).
34. Хомяков В. І., Белінська В. М., Федоренко О. В. Потенціал і розвиток підприємства : навч. посібник. Київ : Кондор, 2012. 432 с.
35. Чухрай Н. І., Просович О. П. Стратегічне управління інноваційним розвитком підприємства : підручник. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2015. 500 с.
36. Шевченко І. Б. Управління змінами : навч. посібник для студ. вищих навч. закладів. Київ : НТУ «КП» Політехніка, 2015. 231 с.
37. Шимановська-Діанич Л. М., Власенко В. А. Організаційно-економічний механізм управління розвитком підприємств та організацій споживчої кооперації України : теорія і практика : монографія. Полтава : РВВ ПУСКУ, 2010. 341 с.
38. Armstrong, M. (2015). Armstrong's Handbook of Performance Management : An Evidence-Based Guide to Delivering High Performance. London : Kogan Page. 416 p.
39. Moskvitin E., Vlasenko V., Shved O., Ryzhova V., Goncharenko O. Controlling in quality assurance and internal coordination of entrepreneurship activity. Academy of

Entrepreneurship Journal. 2020. Volume 26. Issue 3. PP. 1–7. URL : <https://www.abacademies.org/articles/Controlling-in-quality-assurance-and-internal-coordinatio-of-entrepreneurship-activity-1528-2686-26-3-367.pdf> . (дата звернення: 11.04.2021 р.).

40. Vlasenko V. A. Principled approach to the formation of anti-crisis program of enterprise development in the conditions of transformation processes. Економічний простір. Збір. наук. праць / ДВНЗ «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури». Дніпро : ПДАБА, 2021. № 170. 88 с. С. 39–43. URL : <http://www.prostir.pdaba.dp.ua/index.php/journal/article/view/902/874> ; <http://dspace.puet.edu.ua/handle/123456789/11245> . (дата звернення: 12.04.2021 р.).

41. Vlasenko V. A. Features of the implementation of risk management program as a tool of enterprises development management system in the new economy. Вісник Сумського національного аграрного університету. Серія «Економіка і менеджмент». Суми : СНАУ, 2021. Вип. 4 (90). 60 с. С. 17–23. URL : <https://snaujournal.com.ua/index.php/journal/article/view/244/155> ; <http://dspace.puet.edu.ua/handle/123456789/123> . (дата звернення: 12.04.2021 р.).

42. Vlasenko V. A. Formation of an effective system of economic management methods at the enterprise. *International Conference on Sustainable Transport System and Maritime Logistics*. Batumi Navigation Teaching University : Proceedings of the International Scientific Conference (Batumi, Georgia, June 24, 2021). Batumi : Batumi Navigation Teaching University, 2021. 103 p. P. 101–102. URL : <http://dspace.puet.edu.ua/handle/123456789/12315> . (дата звернення: 26.06.2021 р.).

43. Vlasenko V. A. Principled approach to the formation of the basic elements of enterprise development management system in the conditions of transformational changes. *Трансформаційні зміни національної економіки в умовах євроінтеграції* : збірник тез V Міжнародної науково-практичної конференції (м. Дубляни, 27-28 травня 2021 р.). Дубляни : ЛНАУ, 2021. 170 с. С. 62–66. URL : <http://lnau.edu.ua/lnau/files/zbirnyktezmev020621.pdf> ; <http://dspace.puet.edu.ua/handle/123456789/11259> . (дата звернення: 26.06.2021 р.).

Додаткові

44. Афанасьев Н. В., Рогожин В. Д., Рудыка В. И. Управление развитием предприятия : монографія. Харьков : Издательский Дом «ИНЖЭК», 2003. 184 с.

45. Бай С. І. Розвиток організації : політика, потенціал, ефективність : монографія. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2009. 280 с.

46. Бережнов Г. В., Дергунов В. В. Стратегия позитивного и креативного развития предприятия : учебник. 2-е изд., доп. Москва : Дашков и К°, 2018. 691 с.

47. Бізнес-адміністрування : магістерський курс : підручник / за ред. д.е.н., проф. Л. Г. Мельника, д.е.н., проф. С. М. Ілляшенка та к.е.н., доц. І. М. Сотник. Суми : ВТД «Університетська книга», 2008. 896 с.

48. Бужимська К. О., Царук І. М. Механізми управління розвитком підприємства: сутність і структура. *Бізнес Інформ*. 2020. № 7. С. 278–287.
49. Бурмака М. М., Бурмака Т. М. Управління розвитком підприємства на прикладі підприємств будівельної галузі : монографія. Харків : ХНАДУ, 2011. 204 с.
50. Васюткіна Н. В. Управління сталим розвитком підприємств : теоретико-методологічний аспект : монографія. Київ : Ліра-К, 2015. 334 с.
51. Внутрішній економічний механізм підприємства : навч. посібник / М. Г. Грещак, О. М. Гребешкова, О. С. Коцюба та ін. ; за ред. М. Г. Грещака. Київ : КНЕУ, 2001. 228 с.
52. Гончаренко Е. Н. Устойчивое развитие предприятия : методология, механизмы, модели : монографія. Одесса : Атлант, 2014. 382 с.
53. Дорошук Г. А. Управління організаційним розвитком : теоретичні та концептуальні основи : монографія / під ред. С. К. Харічкова. Одеса : ФОП Бондаренко М. О., 2016. 196 с.
54. Дроздов И. Н. Управление развитием организации : учеб. пособие / Центр гуманитарных технологий. Владивосток : Дальневосточный государственный технический университет, 2002. 110 с. URL : <http://gtmarket.ru/laboratory/basis/4498> . (дата звернення: 19.04.2021 р.).
55. Єршова О. О. Інституціональне забезпечення механізму управління розвитком бізнес-процесів підприємства. *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія «Економіка»*. 2019. Вип. 2. С. 85–95.
56. Ілляшенко С. М. Управління інноваційним розвитком : проблеми, концепції, методи : навч. посібник. Суми : ВТД «Університетська книга», 2003. 278 с.
57. Ілляшенко С. М., Шипуліна Ю. С. Механізм управління знаннями в організації в контексті її ринково орієнтованого інноваційного розвитку. *Маркетинг і цифрові технології*. 2019. Т. 3. № 1. С. 7–20.
58. Касьянова Н. В. Управління розвитком підприємства на основі кумулятивного підходу : концепція, моделі та методи : монографія / НАН України, Ін-т економіки пром-сті. Донецьк : СПД Купріянов В.С., 2011. 374 с.
59. Коваленко Н. В. Організаційне забезпечення управління розвитком підприємств: цілі, принципи, функції та завдання. *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія : Економіка і управління*. 2019. Т. 30 (69). № 4. С. 69–77.
60. Коваленко Н. В. Система управління розвитком підприємства та її складники. *Проблеми системного підходу в економіці*. 2019. № 4 (72). С. 98–107. URL : http://psae-jrnl.nau.in.ua/journal/4_72_1_2019_ukr/15.pdf . (дата звернення: 13.04.2021 р.).

61. Лапыгин Ю. Н. Стратегическое развитие организации : учеб. пособие / Ю. Н. Лапыгин, Д. Ю. Лапыгин, Т. А. Лачинина ; под ред. Ю. Н. Лапыгина. Москва : КНОРУС, 2013. 288 с.
62. Масленникова Н. П. Управление развитием организации : учеб. пособие. Москва : Центр экономики и маркетинга, 2002. 304 с.
63. Миронова Т. Л., Добровольська О. П., Процай А. Ф., Колодій С. Ю. Управління розвитком регіону : навч. посібник. Київ : ЦУЛ, 2006. 328 с.
64. Педченко Н. С. Потенціал розвитку при стратегічному управлінні підприємством : монографія. Полтава : ПУЕТ, 2012. 365 с.
65. Погорелов Ю. С. Оцінювання та моделювання розвитку підприємства : монографія. Луганськ : Глобус, 2010. 512 с.
66. Погорелов Ю. С. Природа, рушійні сили та способи розвитку підприємства : монографія. Харків : АдВА™, 2010. 352 с.
67. Пономаренко В. С., Тридід О. М., Кизим М. О. Стратегія розвитку підприємства в умовах кризи : монографія. Харків : Видавничий Дім «ІНЖЕК», 2003. 328 с.
68. Раєвська О. В. Управління розвитком підприємства : методологія, механізми, моделі : монографія. Харків: ВД «ІНЖЕК», 2006. 496 с.
69. Стратегія сталого розвитку регіону : монографія / І. О. Александров, О. В. Половян, О. Ф. Коновалов, О. В. Логачева ; за заг. ред. І. О. Александрова. Донецьк : Ноулідж, 2010. 203 с.
70. Тоцький В. І., Лаврененко В. В. Організаційний розвиток підприємства : навч. посібник. Київ : КНЕУ, 2005. 247 с.
71. Ястремська О. М., Ястремська О. О. Управління розвитком підприємств : уточнення теоретичних положень. *Проблеми економіки*. 2020. № 1. С. 214–226.

Розділ 7. Програмне забезпечення навчальної дисципліни

1. Загальне програмне забезпечення, до якого входить пакет програмних продуктів Microsoft Office.
2. Спеціалізоване програмне забезпечення комп'ютерної підтримки освітнього процесу з навчальної дисципліни, яке включає перелік конкретних програмних продуктів: мультимедійні презентації, програмний засіб «OpenTest 2.0». Тестування проводиться під час проведення занять (поточний контроль) і під час підсумкового контролю знань.
3. Дистанційний курс «Управління розвитком організації та бізнесу», який розміщено у програмній оболонці Moodle на платформі Центру дистанційного навчання ПУЕТ (<https://el.puet.edu.ua/>)